

S P R A W O Z D A N I E

z działań milicyjnych dot. odblokowania huty "Katowice "
w dniu 23.12.1981r.

W związku z ponownym podjęciem w dniu 15.12.1981r. przez radykalnych działaczy KZ "Solidarności" huty "Katowice" strajku okupacyjnego na terenie zakładu i wstrzymania normalnego toku produkcji, w dniu 23.12.1981r. o godz. 13.00 przeprowadzono powtórny operację odblokowującą hutę siłami MO i WP.

Działania poprzedzone zostały starannym i wszechstronnym rozpoznaniem obiektu, a szczególnie zbudowanych ufortyfikowań na wszystkich bramach wjazdowych do huty oraz przed budynkami i halami produkcyjnymi poszczególnych wydziałów. Do rozpoznania wykorzystano śmigłowce, magnetowid i zdjęcia fotograficzne wykonywane z powietrza oraz informacje przekazane przez oficerów WP, którzy prowadzili rozmowy z załogą w wyznaczonych wydziałach huty.

W opracowywaniu koncepcji działań taktycznych sił organów MO i WP przyjęto wariant najbardziej optymalny i korygowany w oparciu o bieżące prowadzone rozpoznanie operacyjne i systemu obrony przygotowywane przez prowadzącą strajk okupacyjny część załogi. Założono przede wszystkim:

4. Przeprowadzenie w okresie poprzedzającym operację główną wszelkiego rodzaju działań uwzględniających w postaci:

- częstych nalotów śmigłowca, którego loty rozpoznawcze miały wywołać wrażenie przygotowywania desantu powietrznego,
- demonstracji sił i sprzętu jednostek LWP,
- zastosowania całkowitej blokady ruchu samochodowego i osobowego w rejonie przyległym do huty,
- działań propagandowych poprzez rozpowszechnianie ulotek informacyjnych o niedogodnościach jakie grożą mieszkańcom /niedogrza- nie mieszkań/ jeżeli huta nie będzie pracowała.

2. W czasie operacji głównej w taktyce działania uwzględniać możliwość wykorzystania maksymalnych sił MO i WP oraz w największym zakresie środków technicznych aby uniknąć bezpośredniego kontaktu z strajkującą załogą i walki wręcz. W związku z powyższym do działań zaplanowano użycie:

- agregatu turbo-odrzutowego WUZ do tłoczenia środków chemicznych,
- czołgów z lemieszami do wykonywania wyłomów i posiadających na stanie po kilka pocisków ćwiczebnych do armat,
- śmigłowców wojskowych / 3 sztuki/ do pozorowania desantu,
- śmigłowca MSW z gigantofonem i sygnałem dźwiękowym o umiędzonej częstotliwości.

Działania odblokowujące przeprowadzono dnia 23.12. 1981r. planowanymi siłami i środkami MO i LWP. O godz. 12.15 rozpoczęto koncentrowanie sił MO i WP w wyznaczonych rejonach wyczekiwania. W tym czasie śmigłowce wojskowe pozorowały w wyznaczonym rejonie huty wysadzanie desantu powietrznego a śmigłowiec MSW z włączonym sygnałem dźwiękowym przekazywanym przez gigantofon oblatywał wszystkie obiekty huty.

O godz. 13.00 siły MO i LWP zajęły pozycje wyjściową do przeprowadzenia operacji. Równolegle podjęto jeszcze jedną próbę mającą na celu dopuszczenie do dobrowolnego zaprzestania akcji protestacyjnej i opuszczenia zakładu, poprzez apelowanie przez gigantofony wojskowe z podaniem ultimatywnego czasu na podjęcie decyzji.

O godz. 13.37 ze względu na to, że prowadzone czynności perswazyjne nie dały pozytywnego rezultatu przystąpiono do działań odblokowujących. Wyznaczone siły WP dokończyły obejść ufrotyfikowanych bram i zajęły wcześniej ustalone pozycje rozcinające poszczególne obiekty na terenie huty.

W pierwszej kolejności zabezpieczono obiekty tlenowni i magazynów w ciekłym tlenem. Główne siły i środki skierowano w rejon walcowni średniej. Gdzie miała przebywać największa ilość strajkującej załogi. Jednocześnie prowadzono rozpoznanie miejsca w którym należy zrobić wyłom w hali walcowni średniej dla użycia WUZ-a.

Około godz. 14.40 dla wywarcia nacisku psychicznego na strajkujących w rejonie bramy nr 2 na terenie walcowni średniej dowódca ugrupowania wojskowego oddał dwa strzały armatnie ładunkami ćwiczebnymi.

O godz. 14.42 dowódca operacji płk K. Wilczyński zameldował, że wstrzymuje na 20 minut operację, ponieważ dotarły do niego informacje iż załoga zamierza opuścić zakład.

Jednocześnie w związku z wywożeniem ludzi z huty pociągami zarządzono blokadę torów i intensywne legitymowanie na blokadach zewnętrznych.

Około godz. 14.51 przerwę w operacji postanowiono przedłużyć o dalsze 20 minut dając wychodzącym czas na przebranie się.

O godz. 15.03. w związku z grupowaniem się tłumu w rejonie wiaduktu przed hutą polecono założyć zasieki ze spirali "Bruno" i jednocześnie podjęto działania oczyszczające w tym rejonie.

O godz. 15.40 ppłk M. Okrutny polecił aby siły WP i MO ocieły drogi dojścia do walcowni średniej od strony Stalowni i wielkich pieców, celem uniemożliwienia grupowania się osób w hali walcowni średniej.

O godz. 15.57 zameldowano o opanowaniu stalowni, dokonaniu przeszukań poszczególnych jej pomieszczeń i zabezpieczeniu obiektów siłami milicyjnymi.

O godz. 16.03 włączono do działających 3 reflektory wojskowe do oświetlenia terenu huty.

O godz. 16.04 z hali walcowni zaczęła wychodzić załoga huty w dość dużej ilości. Dowódca operacji ponowił apele przez gigantofony, zachęcające do wychodzenia z obiektu.

W okresie pomiędzy godziną 16.04 - 16.49 stwierdzono, że poza niezbędnymi osobami do obsługi Wielkiego Pieca Nr 2 na terenie Wydziału WP nie było nikogo. Rozpoczęło się również wychodzenie załogi z wydziału Stalowni.

O godz. 17.24 wzmocniono blokadę terenu huty od strony północno-wschodniej w związku z uzyskaną informacją że znaczna ilość załogi tamtędy ucieka bez kontroli.

O godz. 17.24 - 19.40 komisarz wojskowy na życzenie hutników dokonał lustracji stalowni dla stwierdzeń dotrzymania warunków dobrowolnego wyjścia i nie podejmowania interwencji pr

siły porządkowe.

O godz. 19.40 załoga zgromadzona w stalowni rozpoczęła opuszczanie huty.

Wszystkich opuszczających zakład legitymowano, odbierano przepustki i zatrzymywano osoby będące organizatorami strajku lub poszukiwane za działalność związkową w okresie stanu wojennego.

W trakcie wychodzenia załogi w godz. 19.40 - 21.15 1 batalion sił MO dokonał penetracji terenu huty i przeszukania wszystkich pomieszczeń.

W działaniach użyto następujące siły i środki:

1. Siły:

- funkcjonariuszy MO	-	4260
- członków ORMO	-	500
- żołnierzy WP	-	2076
- funkcjonariuszy SB	-	30

2. Środki

- śmigłowce	-	3
- armaty wodne	-	8
- WUZ	-	1
- IRS	-	3
- broń palna	-	86
- aparaty fotograficzne	-	5
- kamery	-	1
- samochody SP	-	5
- pojazdy pancerne WP	-	244
- dźwigi specjalne	-	2

Ocena i wnioski

Działania należy ocenić pozytywnie. W organizacji i przygotowaniu operacji wykorzystano wszystkie rodzaje i formy rozpoznania obiektu oraz najlepsze dostępne w tym okresie środki techniczne /magnetowid, śmigłowce/ co pozwoliło na opracowanie właściwej taktyki i koncepcji przeprowadzenia działań, tak ze strony organów MO jak i WP. W stosunku do posiadanego rozeznania o istniejącym na obiekcie zagrożeniu zaplanowano użycie stosunkowo dużych sił własnych i współdzi

żających oraz sprzętu technicznego pozwalającego na bezkontaktowe prowadzenie działań, które poparte różnymi formami działań nękających dały zamierzony efekt.

Wnioski:

1. Operacje odblokowywania zakładów, bądź przywrócenia na nich naruszonego porządku wychodziły dotychczas poza ogólnie przyjęty zakres działania sił MO w warunkach powźanego zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego, stąd też istnieje potrzeba opracowania taktyki działań i szkolenia w tym zakresie pododdziałów zwartych.
2. Do tego typu działań jednostki ZOMO powinny posiadać możliwość najlepszy dostępny w danym okresie sprzęt i środki techniczne np. WUZ-a, IRS-a itp. jak również zapewnioną możliwość wykorzystania innych środków technicznych, ciężki sprzęt /dźwigi, spychacze/, śmigłowce umożliwiające w miarę możliwości bezkontaktowy sposób prowadzenia działań.
3. We współdziałaniu z wojskiej a szczególnie jednostkami pancernymi należy rozpatrzyć możliwość użycia większej ilości żołnierzy WP spieszonych, którzy ochraniałiby sprzęt pancerny używany w akcji. Wykorzystanie do tego sił MO jest wielce niekorzystne ponieważ wiąże znaczną ilość sił operacyjnych w ochronie sprzętu wojskowego.